

Onderwerp Besluitvormingsagenda Haarlem Aardgasvrij voor 2019	
Nummer	2018/708608
Portefeuillehouder	Sikkema, C.Y.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	ECDW
Auteur	Dijk, W.J.S. van
Telefoonnummer	023-5113912
Email	w.v.dijk@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Er komt veel op ons af de komende jaren. Op basis van het onderzoek naar een Energie Strategie (bijlage bij de informatienota onderzoek naar een Energiestrategie) wordt de Transitie Visie Warmte voor Haarlem opgesteld, waarbij participatie met de stad een belangrijk onderdeel vormt. Ook wordt gestart met de regionale energiestrategie (RES).</p> <p>Los van deze beleidsnota's zijn we ook gestart met duurzaam dóen, onder andere in Meerwijk, waar we een warmtenet willen aanleggen. Hiervoor worden komend jaar belangrijke stappen gezet en besluiten genomen.</p> <p>In deze informatienota wordt op deze punten nader ingegaan zodat raadsleden op hoofdlijnen een overzicht heeft wat het komend jaar aan de orde komt.</p>
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Beheer. Deze en de informatienota onderzoek naar een Energiestrategie worden toegelicht in een informatiemarkt.
Relevante eerdere besluiten	Versnelling duurzaamheidsprogramma 2017/93567 , zoals besproken in de commissie Beheer van 23 maart 2017
Besluit College d.d. 15 januari 2019	<p>1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast.</p> <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1 Inleiding

Het college werkt hard aan de transitie naar een aardgasvrije stad. Hieronder wordt toegelicht hoe het gemeentelijk beleid en de besluitvorming zich de komende tijd ontwikkelen. Ook wordt de voorbereiding van het warmtenet in Meerwijk met haar bronnen toegelicht.

Stedelijk beleid

Het college stelt in 2019 een Transitie Visie Warmte en de Regionale Energiestrategie (RES) op. Dit zijn de pijlers onder de gemeentelijke aanpak. Op basis hiervan worden vervolgens de eerste Wijk Uitvoeringsplannen gemaakt.

Hiervoor is in eerste instantie een (onderzoek naar een)Energiestrategie opgesteld: een onderzoek welke mogelijke alternatieven voor aardgas per wijk mogelijk zijn, wat deze oplossingen kosten en wie de investering hiervoor moet maken. Deze Strategie wordt als belangrijke bron gebruikt voor beide beleidsstukken.

In januari wordt dit onderzoek naar een Energiestrategie met een aparte nota ter informatie naar de commissie Beheer gestuurd.

Het warmtenet in Meerwijk met duurzame bronnen.

Een van de meest tastbare eerste stappen in de warmte transitie is de ontwikkeling van een warmtenet in Meerwijk. Het college werkt samen met Firan¹ en de corporaties aan de ontwikkeling van dit warmtenet. de aanleg gebeurt in 2 fases, waarbij de eerste fase op zichzelf een zelfstandig warmtenet moet kunnen vormen. Het warmtenet is een "open" distributienet waarop meerdere bronnen kunnen worden aangesloten. Het college onderzoekt of het net kan worden opgeschaald naar de andere wijken van Schalkwijk.

Het warmtenet vraagt om het inzetten van alle mogelijke geschikte bronnen. Hiervoor worden geothermische en andersoortige bronnen (bio-energie, mogelijkheden restwarmte) onderzocht. De ontwikkeling van bronnen en distributienet hebben een eigen dynamiek, maar de planning en besluitvorming hebben grote onderlinge afhankelijkheden. De planning en besluitvorming worden hieronder uitgewerkt in beslismomenten door raad en college.

2. Kernboodschap

Er komt veel op ons af de komende jaren. Op basis van het onderzoek naar een Energiestrategie wordt de Transitie Visie Warmte voor Haarlem opgesteld, waarbij participatie met de stad een belangrijk onderdeel vormt. Ook wordt gestart met de Regionale Energiestrategie (RES).

Los van deze beleidsnota's zijn we ook gestart met duurzaam dóen, onder andere in Meerwijk, waar we een warmtenet willen aanleggen. Ook hiervoor worden komend jaar belangrijke stappen gezet en besluiten genomen.

In deze informatienota wordt op deze punten nader ingegaan zodat de raad op hoofdlijnen een overzicht heeft wat het komend jaar aan de orde komt.

3. Consequenties²

Besluitvorming Stedelijk Beleid: Energiestrategie, Transitie Visie en Regionale Energiestrategie

¹ Firan is de nieuwe naam van Alliander DGO en is een mogelijke beheerder van het warmtenet

² De besluitvormingsagenda wordt weergegeven in de bijlage

Het onderzoek naar een Energiestrategie is in januari 2019 definitief. Met behulp hiervan worden de RES en de Transitie Visie Warmte opgesteld. De Transitie Visie Warmte is het werkplan voor de ontwikkeling richting aardgasvrije stad. Hierin wordt voor de verschillende wijken aangegeven hoe (welke oplossingen) en wanneer (volgorde) aan de transitie kan worden gewerkt.

In de Visie worden de eerste wijken en buurten aangewezen die op termijn van het gas af kunnen. Bij het opstellen wordt dan ook uitgebreid geparticipeerd door met stedelijke stakeholders, en specifiek in de wijken die kansrijk zijn om te starten, in gesprek te gaan.

Voor de wijken die kansrijk zijn worden vervolgens (vanaf 2020) Wijk Uitvoeringsplannen gemaakt. Gezien de impact worden deze samen met alle belanghebbenden uit de wijken opgesteld.

De Transitie Visie Warmte is dynamisch omdat bronnen en technieken nog volop in ontwikkeling zijn. De verwachting is dan ook dat de Visie regelmatig moet worden aangepast. De Visie wordt aan het eind van 2019 opgeleverd.

De Regionale Energiestrategie (RES) wordt met de 7 gemeente besturen van de regio IJmond opgesteld, als onderdeel van de RES voor de zuidzijde van de provincie. De provincie coördineert deze inspanning. De RES geeft inzicht in benodigde bronnen en de ruimtelijke consequenties hiervan op regionale schaal. Voor de RES moeten bronnen en beschikbare ruimte tussen gemeenten in de regio onderling worden afgestemd. Ook wordt duidelijk in welke mate de regio in haar eigen toekomstige energie behoefte kan voorzien.

Besluitvorming Warmtenet en duurzame bronnen (Geothermie, bio-energie en restwarmte)

In 2019 worden de financiële onderbouwing (business case), het ontwerp en de organisatie vorm van het distributienet gemaakt. We besteden veel aandacht aan communicatie, draagvlak en de sociaaleconomische gevolgen van de overgang van aardgas naar warmtenet in Meerwijk. We werken met het project IVORiM³ samen om werk met werk te maken bij het aanleggen van het distributienet. De openbare ruimte gaat tussen 2020 en 2025 open voor het vervangen van rioleringen en het herinrichten van de openbare ruimte.

In de onderzoeks- en ontwikkelfase (OO-fase) worden in 2019 belangrijke onderzoeken gedaan naar de voor een warmtenet benodigde bronnen. Voor de financiering van het geothermische onderzoek zijn we in gesprek met het ministerie van EZK en de provincie Noord Holland. De gemeente beoordeelt in deze fase of zij al dan niet in wil stappen in een consortium dat een geothermische bron exploiteert.

Ook doen we onderzoek naar restwarmte (oa data centers) en naar de mogelijkheden voor energie op basis van biomassa en onderzoeken we de kansen van warmte uit oppervlakte water, riothermie en uit asfalt. Bij het onderzoek rondom bio-energie en andere bronnen besteden we veel zorg en aandacht aan de duurzaamheid van de bron, de communicatie met de omgeving, ruimtelijke inpassing van de bron en aan mogelijke risico's. Voor het investeringsbesluit in een warmtenet (eind 2019) is voldoende duidelijkheid over beschikbare duurzame bronnen nodig.

4. Vervolg

De verschillende besluiten worden opgenomen in de besluitvormingsagenda van college en raad. de concrete planning voor besluitvorming wordt in overleg met de griffie opgesteld.

5. Bijlage: besluitvormingsagenda.

³ Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte in Meerwijk